

یگی تعلیم کتابلری مسئله‌سی خصوصنده

یازانی: قروپسقایا

چو برده‌نی: ۱. بابازاده

خلق مەارفی سیستمی. تدریس مضمونی، (سخما و پروگرام) یگی معلم حاضرلاماق خصوصنده اولان مسئله‌لری بوتون متفق سوسال شورا جمهوریتی داخنده آز چوق تحلیل و حل اولمیش حساب ایتمک ممکندر، بو مسئله‌لر دائره‌سندە اساس قورولمیش و فعالیت معین مجرایه سوق ایدیلیمیشدر، ایمدی مرکز ثقلت بوتون بوتون چیزیلرک تطبیقی دائره‌سە کیچریلمه‌لیدر. دولتی، قنی شورا نزدینده موجود علمی، پیداغوزی سه‌قسیون معلمی لایقینه مرقلاندیرماق، ممکن قادار ایشنی آسانلاشدیرماق خصوصنده چالیشم‌لیدر. معلمک اوموزلرینده سوروکله‌دیگی آغیر زحمتلی حیاتی بونگوللشدیرمک، اونک ایچین کومکچیلک وظیفه‌سنی ایفا ایدمک واسطه‌لردن اک ده گرلی و برنجی‌سی درس کتایدر. انقلابک برنجی گونلرینده مضمونجه ضررلی، فورماجه یاراماز کهنه درس کتابلرینه قارشو بویوک قوت و عداوت بسله‌نیلدیگندن دولای کتاب مکتبدن آتیلدی و بو حالک دائمی بر صورتده دوام ایدمکچکی ظن ایدیلردی. فقط هر بر حالده یارارلی ماتریال تشکیل ایدن، متعلمه بول گوسترن، بر طاقم یگی شیلر او گرتمه‌سندە ییلکی‌سنی یوقلاماغه، بر دفعه ایشتیدیکی شیبی یگی دن خاطرلاماغه مساعدە ورن کتابسیز چالیشماق، ایش آپارماق معلم ایچین تصویری غیر قابل بر صورتده چین‌ایدی. کتاب یوقلفی عین زمانده متعلمک استقلالنی ائدن آلیر و اونی بوتون بوتونه معلمدن آصیلی بوراقیردی. معارف ایشلری گیش بر دائره آلدیقه، مکتبلر منتظم بر حاله گیردیگجه کتاب مسئله‌سی غایت بویوک بر اهمیت کسب ایتدی. درس کتانبک یازی

تخته‌سی، تباشیر، لوازمات تحریریه و باشقالری کبی زحمت ایچین لازیملی بر واسطه و آلت اولدیغی مسئله‌سی گیت-گیده اوزینی گوسترمکه باشلادی. اساس اعتبارله آلدیقه او زمان و حال حاضرده ده درس کتابنه احتیاج واردر؛ فقط بو احتیاج بیس، یاراماز دگل یاقشی، دگرلی درس کتابی ابله برطرف ایدلمه‌لیدر. یاقشی، معلمه دگرلی بر یاریمچیلیق وظیفه‌سی ایفا ایده ییله‌جک درس کتابلری حاضرلاماڭ غایت بویوک اهمیتی واردر. فقط بونکله اکتفا ایتمک اولماز. کتاب حاضرلاماقله برابر درس کتابلریندن نیجه استفاده ایتمکی ده او کرتمک لازیمدر. دولتی فنی شورا نزدینده موجود علمی - پیداغوزی سه‌قسیون درس کتابی خصوصنده سه‌قسیونک نظریه‌سی آلیوریز:

۱ - دولتی، فنی شوراده هر بر شیدن مقدم درس کتابنه اولان کندی علاقه‌میزی و درس کتابنک رول و وظیفه‌سینه نظریه‌میزی قید ایتمه‌لیز. بونسیز درس کتابلری اوزه‌رینده صرف ایتدیگمیز امک بوتون بوتونه عقیم بورا قیلا جاقدر. درس کتابی خاطرده محافظه ایدیلمه‌سی لازیم حقیقی ماتریال ویرمه‌لیدر. درس کتابی برنجی نوبده معلومات ماخذی و حاضرلابش واسطه‌سیدر.

اونابناء درس کتابی قیمتندیرمکه باشلار کن هر بر شیدن ایلری کتابک ویردیگی ماتریالی قیمتندیرمه‌لیدر. برنجی اولاراق ماتریاله فنی نقطه نظرله یاناشمالی، تکلیف اولتان ماتریالک فنی نقطه نظرله کافی درجده بوقلانیلدیغی، لایقنجه مکمل اولدیغی و قیمتدن دوشمه‌دیگی تعین ایتمه‌لیدر. ایکنجی واک چتین مسئله ماتریالک فنی نقطه نظرله دوزگون بر صورتده سه‌چیلوب سه‌چیا مه‌دیگی، یضی گوستربلن فاکتارک (حقیقتارک) همان فن ایچین برنجی، ایکنجی، اوچنجی والخ درجه اهمیتی حائز اولدیغی بللیشدیرمکدر. صوگرا

فکرک، جانلی سیمانک، سیستہمک موجودیتی بر شئیک قولایقلہ یاددا ساقلانلماسنی آرتیق درجہدہ آسانلاشدیریر. درس کتابندن طلب اولٹان یوقارودہ کوستردیگمیز عامللر کتابک قیمتنی تعین ایدورلر.

۲ - بوندان باشقہ درس کئانک قورولوشی کوستریلن ماتریاللر اوزرہ ایش بلانی ویرمگہ مستعد اولمالیدر.

صوگرا اوگرہ نیلن یگی فاقت متعلمک «کورمک» استعدادینی کنیشلندیرمہلی، یعنی محیطدہ، بشریتک الدہ ایتدیگی تجربہسندہ مترادف حادثہلری آراماق و فاقتیلہ سلسلہسندہ همان فاقتک یرینی تعین ایتمک باجاریغی ایلہ مربوط اولمالیدر. بومقصدہ چاتماق ایچین شہہسیر بر صیرا تجربہلر یایماق لازیمدر. اوتہ کی اولدیقجہ اہمیتلی جہت، یگی دن الدہ ایدیلن معلوماتلردن عملی تیجہلر چیقارماق، الدہ ایدیلن معلوماتی یاشایشہ، حیاتک یگی اساسلر اوزرہ قورولماسنہ تطبیق ایتمک استعدادینی ترقیلندیرمکدن عبارتدر. اوکا بناء ہربر یگی معلومات، مذکورۃ حیاتہ تطبیق ایتمک باجاریغی قوتلندیرن مسئلہلر ایلہ مراجعت ایتہلیدر. بوقاداردہ کوستریلیدیگی کبی برنجی درجہلی مکتبلرک پروگرامی بوتون بوتونہ بتریلوب قورتارمشدر. بو پروگرام ہانکی سنہ ایچین نہ کبی درس کتابی لازیم اولدیغی تعینہ یول ویربور. برنجی درجہلی مکتب ایچین نہ کبی درس کتابی لازیم اولدیغی تعین ایتہلیدر. اوندان صوگرا آبری آبری اولاراق ہر بر درس کتابک خاصہسی، مضمونی تعین ایتہلمہلی و بلانی حاضرلانمالیدر. برنجی درجہلی مکتبک ۳ - ۴ نجی ییللرنہ مخصوص درس کتابلریندہ بریسنک حاضرلاندریلماسی ایچین ویرلن مصلحت و کوستریشی (دیریقتیوا) نمونہ آلیورم:

«قوتلی و صاغلام اولایم»

«درس كتابى ۱۰ - ۱۱ ياشلىرىنىڭ چوققىسىدا ئۆگەتۈلۈپ بولىدىغان
بىر طرزىدا ئادەم ۋە جۇدنىڭ ناسىل قورۇلدېغىنى و ناسىل ياشايدىغىنى
افادە ايتىملىرى. تىك آڭلاشچان لسانىدە يازماق دىگەن ، درس
كىتابنىڭ مەسۇر اولەسىدە شەرطىندىر.

درس كاتىبىدە چۈجۈڭ فېكرىنى .جانلاندىراجاق و حر كته
گئورە يىلەجك معين و آيدىن نمونلر اولماليدىر. بر سوزلە افادە
كلام چۈجۈڭى مرقالاندىراجاق و دقتى جلب ايدەجك بر صورتدە
قورولماليدىر. بوندان باشقا صحىئە اجتماعىە دائرەسنىڭ اساس خصوصىيەلرىنى
مثلا: اجتماعى صوكمىرىنىڭ سوزگەجى، بازارلاردا ماكولات اوزرىندە
قاترول مسئلەسى، منزل ايشلارنىڭ صاغلاملاشدىرىلماسى، دئزىفئىسيون
ايشلرىنى و غىرەبى آيدىنلاشدىرىلمالى، صحىئە اجتماعىەنىڭ كويلردە
نە ياپا، يىلەجىگىنى مطلقا گۈستىرمەلىدۇر.

۳ نجي حصه داها اهميتلى در. بو حصه ده فردك كندى ايله علاقه دار حفظ الصحه يه دائر سويلمه ليدر. بوراده چوجو غك دولانيشنه تائير بوراق جاق معلوماتلر و مصلحتلر ويرمه ليدر. مثلا حفظ الصحه قانونلرى: تميز اللر ايله يىنتى يىمك ؛ بونككله علاقه دار اولاراق: هميشه يىمك دن ايلرى اللرى كزى بويكز، بو مقصدله توبلاشكز، يادداشلى اولما يانلر، مسئله يه صاووق قانلوق ايله باقان چوجو قلمر اللرى يوماق لازيم و واجب اولد ينى خاطر لاتماق ايجين اوز صبرا كز دن صبرا ايله قاترول سه چكز كى دولانيش قانونى اورتالقه چيقور. صنفك يوجا سقلى و اشيق اولماسى چوجو قلمر عائد مسئله دكلدر. بو خصوصه كى قانونلرك چوجو قلمرك دولانيشنه هيچ بر تائير باغيشلایا بيلمه به جگى شهبه سيزدر؛ بوباره ده دانيشماق آرتيقدر. فقط متعلملرك دولانيش و حر كتى تعين ايدهن صنفك فور تو چقاسنى

آچماق، صنفی توزیسز و تمیز صافلاماغنی گوسترمک لازیم و واجیدر.

مکتبله کوی یاشایشی آراسنده بر رابطه عمله گنورمک، ایش ایجروسینده بو یاخود اوتنه کی حفظالصحه قانونینی نیجه حیاته تطبیق اینمکی گوسترمک غایت اهمیتلی در. ماخذلرک سیاهه سنی دوتهالی، جائلی لوحه لار ایچین نمونه آبرملی، سینا، ایچین موضوعلر قید ایتمه لیدر. درس کتابلرینده ابکی نوع اصول ماده لازیمدر: بریسی کوی، اوتنه کی ایسه شهر مکتبلی اری ایچین. ایش پلانی: ایش مکتب طبیینه محول اولینور، او بر دسته امگداس توپلایور. صوگرا عالی علمی - پیداغوزی قورصلرده بواشه اقدام ایدن طبی تحصیل گورمیش طلبه لردن دسته لر تشکیل ایدیر.

مکتب طبییی ایشله یه جک طابهلری توپلایوب اونلر ایله ایشی نیجه آبارمق لازیم اولدیغی خصوصنده صحبت ایدبور. کوی ایچین یازانلر قروینه کویی یاقشی صورتده تانیانلر داخل اولیورلر. ایش بتدیگدن صوگرا الده ایدیلن نتیجه آچیق اجلاسه عمومی بر صورتده مذاکره ایدیلر.

اشبو گوستریشلر (دیریقتیوالر) اوزره درس کتابنک پلانی حاضرلانیور و باقلماق ایچین دولتی فنی شورا نردینده موجود علمی - پیداغوزی سه قسبوته تحویل ویریلر. آنجاق پلان تصدیق اولندیقدان صوگرا درس کتابنک ترتیبه شروع ایدیلر. بوکبی اصول ماتریال توپلایشینک د. و. ش. علمی - پیداغوزی سه قسبونینک آرزوسنه موافق کله جگنی و پروگراملر ایله نه قادر ممکن ایسه گوزل صورتده اویغولاشاغانی تامین ایدبور. کتاب یازمادان ایلری پلان حاضرلایوب تصدیق ایتدیرمک، درس کتابی یازانلر ایچین اساسلی بر تأمیناندر (قارانتیادر). بویه ایکن چکیلن زحمتنک

هەر کیتمه به جگنه مکتبه ادخال ایدیله جگنه امید باغلاماق اولار. لکن بونگله برابر فورما و ماتریالجه درس کتابی موفقیتلی اولاجاغمی؟ الیه ایدیلن تجربه ییزی آتیده کی نتیجه به وارد بر یور. یگی درس کتابی آنجاک مشترک زحمتک ثمره سی اولاییلر. یگی یگی، دگرلی درس کتابی بر دسنه قروپ واسطه سی ایله اورتالغه چیغارماق ممکندرم درس کتابی یاراتماق ایچین توپلاناتان بوکی قوللقتیوارک هر بر بسنه حاضرلاناتان کتابده وبریلن معلوماتله تانیش متخصصر (مثلا «قوتلی و صاغلام اولالم» درس کتابی قوللقتیو نه طیب، «بناناتک حیاتی» درس کتابی قوللقتیو نه نباتون داخل اولمالیدر و غیره) سوگرا همان درس کتابی او قویاچاق باشلرده مکتب چوجوقلربی گوزل صورته تانیان، همان چوجوقلری نه کی شیلرک مراقلاندیرا، جلب ایده و آفتیولغنی حرکته گتوره ییله جگلی یاخشی ییلن معلملر داخل اولمالیدرار. بوندهن باشقا حاضرلاناتان علمی یوقلانیلمیش ماتریاللری جانلی بر صورته افاده ایده ییلن شخصک موجودیتی واجب و لازیمدر. بو نوعله حاضرلاناتان درس کتابی چوجوقلر ایله ایشلرکن یوقلانیلمالی و نظردهن کیچریلمه لیدر.

د. ف. ش. علمی - پیداغوزی قورصلرینک مداوملری طرفندن برنجی درجه لی مکتبک ۲ نجی ییلی ایچین بر قرائت کتابی یازیلیمیشدر. عمومیتله گتوردیکده گوریلن ایشی موفقیتلی حساب ایتمه لیدر.

حال حاضرده همان قرائت کتابی دولتی، فنی شورانک گوستریشه گوره بر قادار تبدلاته اوغراتیلر. یگی درس کتابی بولمه سینک تصوراتجه بولمه به دولتی، فنی شورا نزدینده موجود علمی - پیداغوزی سه قسیونک، اجتماعی تریه اداره سنک، پیداغوزی فنی

يوقلاش اينستىتوتلارنىڭ ، پىداگوژى مەكتىپلەرنىڭ ، موسقوف باش پىداگوژى ۋالى مەكتىپلەرنىڭ (مدرسلىرى ۋ قورساتلىرى ئاينىدەلىرى)، موسقوف دائىرە ئاينىدەلىرى داخلى اولمالىدىرلىرى. ۋالى پىداگوژى مەكتىپلىرى ايله صىقى رابىطە صاقلامالىدىر: محاضرى اوقوماق، پىداگوژى درىنگلىرى ادارە اىتمەك، درس كىتابلىرى يازماق، ماخلىر حاضىرلاماق اىشلىرى ۋالى پىداگوژى مەكتىپلىرى سامىنى اوزىنە آتالمالىدىر. موسقوف شىرى خلىق معارف شىبەسى مختلف دائىرەلەرنىڭ، اىش. وقتى بو ياخود اوتە كى اصولك چوچوقلىرى اىچىن نە قادار الوىرىشلى اولدىغىنى بو ياخود باشقا بر پارچانك چوچوقلىرى نە قادار حر كى گىوردىگىنى يوقلايا يىلەجك، معلملىرىنى اىشە چكىمكك بوبوك اهمىتى واردىر. بلىلى اولدىغى اوزىرە موسقوفدە مشىركا درس كىتابلىرى حاضىرلاماق دائىرەسندە فعالىت آبارىلىرى ۋ اىش خىلى دائىرەلىدىر. آتجاق بو اىشى حق حسابە آلماق، ترقىلىندىرىمك ۋ محكملىندىرىمك لازمدىر. د. ف. ش. علمى - پىداگوژى سەئىيونى يىڭى درس كىتابلىرى حاضىرلاماق اىشلىرىنى دولاندىرىماق اىچىن يىورو تشكىل اىدىور. تشكىل اىدىلەجك يىورونك قارشوسندە كورىلمەسى لازىمى گىنىش تشكىلات. اىشلىرى دورىور. مشىركا كىچىلەجك يول آسان اولماسادا، فقط «لايىقلى» درس كىتابلىرى الدە اىتمەك خىصوصندە فردى زحمىتىدىن دفعەلر ايله امىدىلى ۋ تىجەلىدىر. بن مقالمى قورتارىر ۋ مساعده گىزلە مشىرك قوۋ سابهسندە حال حاضردە مەكتەپ، معلم ۋ مەكتىپلىلر ك احتىياج حس اىتىدىگلىرى لايىقلى شورا درس كىتابنىڭ يارادىلاجاغى دائىرەسندە موفقىت الدە اىدىلەجككە امىد باغلايورام.